

Código ético e de conduta do Concello de Santiago de Compostela

PREÁMBULO

O dereito de todas as persoas a unha boa administración incorpórase no artigo 41 da Carta de Dereitos Fundamentais da Unión Europea do ano 2000.

O bo goberno e a boa administración, como obrigacións xurídicas que vinculan aos servidores públicos e actúan como límite no núcleo do exercicio das potestades discrecionais, esixen adoptar instrumentos que garantan o seu cumprimento, como é o deseño dunha infraestrutura ética que conforme o marco de integridade institucional, na que a elaboración e aprobación dun código ético e de conduta convértese nunha peza crave, xunto con mecanismos eficaces de responsabilidade e control, que garantan tamén a vixilancia cidadá.

Agora, o Concello de Santiago de Compostela quere fortalecer e renovar o seu compromiso coa adopción de medidas que melloren a confianza de todas as persoas cara ás institucións e os seus representantes, e vea por garantir a integridade e a ética institucionais, xunto con outras iniciativas vinculadas á transparencia, o acceso á información pública e a rendición de contas.

O Código recolle os valores e principios éticos e de bo goberno que deben estar presentes e informar toda actuación municipal, e regula as normas de conduta que deben observar as persoas ás que lles é de aplicación, en desenvolvemento das previsións legais que determinan estes principios de actuación, sen prexuízo do seu sometemento á lei e ao dereito, que é a fonte de lexitimidade da súa actuación.

Trátase, pois, de determinar os principios e valores éticos que deben informar toda a actuación municipal.

Encuantoasucontenido,deacuerdoconloqueresultadeloindicadoanteriormente,elCódigorecogeaqu ellosvalores e principios éticos que, de maneira xeral, resultan exixibles en calquera actuación dos cargos electos, do persoal directivo e dos empregados públicos municipais, e tamén tanto as normas de conduta de carácter xeral como, especificamente, aquelas fixadas para facer fronte a potenciais conflitos de intereses.

Artigo 1. Obxecto.

Este Código ten por obxecto fixar os principios, os valores éticos e as regras de conduta que no exercicio das funcións e competencias deben observar as persoas incluídas no seu ámbito de aplicación, e regular o sistema de seguimento e avaliación do Código para garantir a súa eficacia.

Artigo 2. Finalidades.

Son finalidades deste Código as seguintes:

- a) Declarar os valores éticos e os principios de actuación e de bo goberno deste Concello.
- b) Proporcionar ferramentas para a resolución de conflitos éticos que poidan xurdir ás persoas destinatarias.
- c) Informar á cidadanía sobre a conduta e trato deben recibir por parte das persoas ás que resulta aplicable este código.
- d) Garantir unha xestión íntegra, eficiente e transparente do Concello e as súas entidades dependentes.
- e) Asegurar unha actuación íntegra e transparente das persoas ás que resulta aplicable no exercicio das súas funcións.

Artigo 3. Ámbito de aplicación.

1. O Código aplicarase ao Concello de Santiago de Compostela e ao organismo autónomo Auditorio de Galicia.

O Concello fomentará que as entidades que xestionen servizos de titularidade municipal asuman os principios xerais e as normas de conduta que se recollen neste Código.

2. Están suxeitos a este Código os cargos electos do Concello de Santiago de Compostela e os titulares dos órganos directivos e empregados públicos do concello e do Auditorio de Galicia.

Teñen a consideración de órganos directivos os seguintes:

- Direccións de Área:
- Secretario xeral do Pleno.
- Interventor xeral municipal.

- Director da Asesoría Xurídica.
- Vicedirector da Asesoría Xurídica.
- Secretario da Administración municipal.
- Tesouraría municipal.
- Órgano de xestión orzamentaria e contabilidade.
- Director do organismo autónomo Auditorio de Galicia.

Artigo 4. Principios éticos.

As persoas suxeitas a este Código, no exercicio das funcións e competencias que teñan atribuídas, actuarán de acordo cos seguintes principios éticos:

- a) **Legalidade:** garantirán a defensa e o respecto ao principio de legalidade, asegurando o cumprimento da Constitución, o Estatuto de Autonomía e as restantes normas do ordenamento xurídico vixente.
- b) **Dereitos humanos:** velarán polo respecto e a protección dos dereitos humanos e os dereitos fundamentais e as liberdades públicas.
- c) **Lealdade institucional:** actuarán respectando o exercicio lexítimo das competencias polas demais administración e para aqueles que as representan, ponderando a totalidade dos intereses públicos implicados.
- d) **Imparcialidade:** actuarán de forma lexítima e adoptarán as decisións con imparcialidade, con garantía das condicións necesarias para unha actuación independente co fin de representar a toda a cidadanía e sempre en beneficio do interese público.

O exercicio das funcións atribuídas debe estar ao servizo exclusivo dos intereses xerais e con vocación de servizo público, sen incorrer situacións de conflito de intereses, e coa obrigade absterse de participar naqueles asuntos nos que concorran algún suposto legal de abstención ou estea en perigo a imparcialidade.

Os cargos e empregados públicos municipais utilizarán a información á que teñen acceso exclusivamente en beneficio do interese público, sen obter ningunha vantaxe propia nin allea, e manterán a debida confidencialidade dos feitos ou as informacións coñecidos por razón do exercicio das súas funcións.

- e) Obxectividade: actuarán tendo en conta todos os elementos en xogo e ponderándoos adecuadamente, con independencia das súas crenzas propias.
- f) Respecto: tratarán a todas as persoas de maneira respectuosa e ca cortesía debida.
- g) Confianza pública: comportaranse sempre de tal modo que as persoas poidan confiar na integridade, a imparcialidade e a eficacia nas súas actuacións.
- h) Proximidade: adecuarán as actuacións ás necesidades e particularidades das persoas e o territorio.
- i) Axustarán a xestión e a aplicación dos recursos públicos á legalidade orzamentaria e ás finalidades para lasque prevíronse, actuando baixo os principios de obxectividade, eficacia, economía e eficiencia na xestión dos recursos públicos.
- j) Integridade: actuarán de acordo cos valores, os principios e as normas aplicables no exercicio das súas funcións, rexeitando tanto o exercicio abusivo daquelas destinado a obter beneficios indebidos como as influencias de intereses particulares.
- k) Exemplaridade: actuarán de acordo co principio de lealdade e boa fe co Concello, contribuíndo ao prestixio, a dignidade e a imaxe da institución, e cos seus superiores, subordinados e cos cidadáns.
- l) Rendición de contas: farán uso de mecanismos e procedementos que permitan explicar xustificadamente os seus obxectivos e resultados, así como a satisfacción das necesidades e intereses públicos encomendados.
- m) Transparencia: desenvolverán a súa actividade e adoptarán as decisións relacionados coa xestión dos asuntos públicos que lles foron atribuídos de forma transparente e ofrecendo a debida información. Esta información deberá ser útil, veraz, actualizada, comprensible e, sempre que sexa posible, elaborada en formatos abertos e reutilizables.

Artigo 5. Valores de boa gobernanza.

Os membros da Corporación, os titulares ou membros dos órganos de goberno das entidades dependentes e o persoal directivo municipal actuarán de acordo cos seguintes valores de boa gobernanza:

- a) Satisfacer o interese público xeneral velando pola satisfacción das diferentes necesidades sociais, económicas, culturais e ambientais da cidadanía, por encima de calquera interese privado.

- b) Responder con celeridade ás necesidades cidadás, mediante a promoción da corresponsabilidade política de todas as partes.
- c) Impulsar a implantación dunha administración receptiva e accesible ás peticións das persoas, mediante o uso dunha linguaxe administrativa claro e comprensible, a simplificación e axilización dos procedementos administrativos e a eliminación de cargas burocráticas excesivas.
- d) Impulsar a coordinación entre Administracións Públicas.
- e) Garantir a calidade dos servizos baixo a súa responsabilidade e o cumprimento dos dereitos das persoas usuarias.
- f) Garantir a neutralidade institucional nos eventos organizados polo Concello.

Artigo 6. Normas de conduta relativas aos conflitos de intereses.

1. Aos efectos deste Código enténdese que existe, ou pode existir, conflito de interese cando concorren intereses públicos e privados de tal maneira que poden afectar negativamente ao exercicio das funcións públicas de forma independente, obxectiva, imparcial e honesta.

2. Para evitar situacións de conflito de intereses, as persoas suxeitas a este Código, no exercicio das súas funcións e competencias, deben respectar as seguintes normas de conduta:

- a) Inhibirse de participar en calquera asunto no que poida considerarse que concorren intereses persoais que prexudiquen a consecución dos intereses públicos que motiva e guía a súa actuación, ou nos que poidan concorrer calquera outra causa de abstención ou recusación legalmente prevista, e comunicar esta situación de forma inmediata.

No caso dos cargos electos, deben absterse de intervir e votar en calquera asunto no que teñan un interese persoal e poida existir conflito de intereses.

- b) Respetar estritamente, en materia de selección de persoal e de provisión de postos de traballo, as normas aplicables en materia de abstención e de recusación.
- c) Absterse de nomear persoal con quen poida haber conflito de intereses familiar.
- d) Absterse de utilizar o cargo para axilizar ou entorpecer procedementos ou para proporcionar algún beneficio a unha terceira persoa, con infracción do principio de igualdade de trato.

- e) Absterse de desenvolver calquera actividade allea ás funcións municipais, ou participar de maneira indirecta nela, que poida interferir nos intereses públicos municipais.
- f) Non facer uso da posición institucional ou prerrogativas derivadas do cargo ou posto de traballo para obter vantaxes persoais ou para favorecer ou prexudicar a outras persoas, físicas ou xurídicas, que poidan relacionarse coa Administración.
- g) Absterse de aceptar agasallos ou presentes e tamén favores ou servizos en condicións máis favorables que poidan condicionar o desenvolvemento das funcións atribuídas.
- h) Unicamente poderá aceptarse de terceiros o pago do desprazamento, aloxamento e manutención cando teñan que asistir, convidadas oficialmente por institucións privadas ou públicas, a actividades sobre materias directamente relacionadas coas súas funcións ou competencias.

O réxime de invitacións a terceiros pola Corporación rexeráse tamén por estas normas de conduta.

3. As persoas suxeitas a este Código deberán adoptar un papel proactivo na detección e xestión dos conflitos de interese nos que se poida encontrar o persoal das unidades ao seu cargo ou dos que poidan ter coñecemento.

Artigo 7. Normas de conduta relativas á xestión e uso dos recursos públicos.

As persoas suxeitas a este Código, no exercicio das funcións e competencias que teñan atribuídas, deben actuar de acordo coas seguintes regras:

- a) Xestionar e protexer os recursos e bens públicos de acordo cos principios de legalidade, eficiencia, equidade e eficacia facilitando a supervisión e rendición de contas tanto no ámbito interno como ante a cidadanía.
- b) Usar de maneira adecuada e responsable e exclusivamente para o cumprimento das funcións asignadas ao cargo ou posto, os medios e recursos municipais de toda índole e natureza como, entre outros, as instalacións e dependencias, os vehículos do parque móbil, os recursos de ofimática e telecomunicacións (computadores, fotocopiadoras, software, teléfono, internet, correo electrónico etc), os servizos postais ou as credenciais de identificación.
- c) Unicamente efectuarán as viaxes que sexan imprescindible para o desenvolvemento das funcións ou competencias atribuídas ao cargo ou posto. En todo caso, viaxarán só as

persoas indispensables e directamente vinculadas ao cumprimento das funcións ou satisfacción do interese público a que responde o desprazamento.

- d) O réxime de invitacións a terceiros pola Corporación rexeráse polo disposto na letra h) do artigo 6.

Artigo 8. Normas de conducta na xestión doutros ámbitos de actividade municipal.

As persoas suxeitas a este Código, no exercicio das súas funcións e competencias, deben actuar de acordo coas seguintes regras:

- a) En materia de xestión de persoal:

- Garantir e defender a honorabilidade das persoas empregadas públicas, no desenvolvemento das súas funcións.
- Eliminar os factores de risco que xeran a aparición de situacións de acoso sexual e por razón de sexo, acoso por conduta discriminatoria, acoso psicolóxico no traballo e outros riscos de natureza psicosocial, así como non incorrer nestas condutas.
- En materia de transparencia e acceso á información.
- Proporcionar ao Portal de Transparencia toda a información derivada das súas actuacións para a súa publicación, de acordo coa normativa de aplicación.
- Manter a confidencialidade e reserva respecto da información obtida por razón do cargo ou posto.
- Non acceder a información innecesaria para o exercicio das súas funcións ou responsabilidades.
- Os cargos políticos e órganos directivos publicarán no Portal de Transparencia, cunha periodicidade mensual polo menos, a relación de reunións mantidas con grupos de interese.

- b) En materia contractual.

- Velar polo uso dos procedementos contractuais que posibiliten unha maior concorrencia e publicidade.
- Promover a inclusión nos pregos de cláusulas administrativas e prescricións técnicas dos contratos de cláusulas sociais e ambientais, á parte das condicións especiais de execución desa natureza.

c) En materia de subvencións e axudas públicas:

- Garantir que toda subvención se outorga de conformidade cos principios de publicidade, concorrència e igualdade ou, no seu defecto, que se trata das excepcións previstas legalmente.
- Establecer criterios obxectivos na concesión de subvencións e axudas públicas e garantir o control posterior da súa execución, da dispoñibilidade das axudas e da xustificación dos fondos recibidos.

Artigo 9. Regulación dos grupos de interese.

1. O Concello de Santiago de Compostela creará un rexistro público de grupos de interese, accesible no Portal de Transparencia.

2. Terán a consideración de grupos de interese as persoas que desenvolvan a actividade de lobby, en nome propio ou de terceiros, incluída a organización ou entidade á que pertencen ou na que prestan servizos, tales como consultores de relacións públicas, representantes de organizacións non gobernamentais, corporacións, empresas, fundacións, asociacións industriais ou de profesionais, colexios profesionais, sindicatos, organizacións empresariais, grupos de ideas, despachos de avogados, medios de comunicación, organizacións relixiosas ou organizacións académicas.

Considerarase actividade de lobby calquera comunicación directa ou indirecta con calquera cargo político, directivo ou empregado público municipal coa finalidade de influír na adopción dunha decisión pública en beneficio dos intereses propios ou de terceiros.

Artigo 10. Comité de Ética.

1. Créase un Comité de Ética co fin de impulsar, facer o seguimento e avaliar o cumprimento deste Código.

2. O Comité de Ética será un órgano colexiado consultivo coa asistencia e o apoio técnico do persoal do Concello necesario para o desenvolvemento das súas funcións. Os seus informes e recomendacións non teñen carácter vinculante.

3. O Comité de Ética terá unha composición paritaria, e entre os seus membros deberá haber ao menos un que proveña do ámbito xurídico, estando integrado por un representante da

Secretaría Xeral do Pleno, un representante da Asesoría Xurídica, un representante da Intervención Xeral e un representante do Departamento de Recursos Humanos.

3. As persoas que integran o Comité de Ética exercen as súas funcións con plena autonomía, independencia, obxectividade e imparcialidade e non poden recibir instrucións de ningún órgano, autoridade ou cargo municipais.

4. O Comité de Ética debe reunirse coa periodicidade necesaria para o cumprimento das súas funcións e, ao menos, catro veces ao ano.

5. As funcións do Comité de Ética son as seguintes:

- a) Difundir o Código e velar polo seu cumprimento.
- b) Resolver as dúbidas que poidan xurdir respecto da súa interpretación e aplicación.
- c) Impulsar medidas de formación e de prevención de actuacións contrarias aos valores de boa gobernanza, as normas e as pautas de conduta que regulan o Código.
- d) Formular recomendacións sobre os incumprimentos do Código, sen prexuízo das funcións de investigación do órgano de control que corresponda, de acordo cos principios de colaboración e coordinación.
- e) Formular recomendacións e propor melloras na xestión ética e a aplicación dos principios de boa gobernanza.
- f) Emitir os informes que lle sexan solicitados, vinculados ao exercicio destas funcións.
- g) Revisar o Código e elaborar propostas de modificación para mantelo actualizado.
- h) Elaborar unha memoria anual da actividade e elevala para a súa toma en consideración polo órgano municipal competente.